

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2015)0389

Doporučení Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. října 2015 o doporučení Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce (2015/2820(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem návrh Komise na doporučení Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce ze dne 17. září 2015 (COM(2015)0462),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. listopadu 2014 nazvané „Roční analýza růstu 2015“ (COM(2014)0902),
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2015 o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik: hledisko zaměstnanosti a sociální hledisko v roční analýze růstu na rok 2015¹,
- s ohledem na závěry Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele ze dne 9. března 2015 nazvané „Roční analýza růstu 2015 a společná zpráva o zaměstnanosti: politické pokyny ohledně politik zaměstnanosti a sociálních politik“²,
- s ohledem na svůj postoj ze dne 8. července 2015 k návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států³,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 3/2015 nazvanou „Systém záruk pro mladé lidi: první kroky jsou za námi, ale rizika související s jeho uplatňováním na nás teprve čekají“,
- s ohledem na zprávu Evropské sítě pro sociální politiku (ESPN) nazvanou „Integrovaná podpora dlouhodobě nezaměstnaných: studie vnitrostátních politik – 2015“,
- s ohledem na otázku položenou Radě o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce (O-000121/2015 – B8-1102/2015),

¹ Přijaté texty, P8_TA(2015)0068.

² Dokument Rady 6147/15.

³ Přijaté texty, P8_TA(2015)0261.

- s ohledem na návrh usnesení Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,
- s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že z důvodu hospodářské krize a jejích důsledků se dlouhodobá nezaměstnanost od roku 2007 zdvojnásobila a představuje dnes polovinu celkové nezaměstnanosti, tj. více než 12 milionů osob, což je 5 % aktivního obyvatelstva EU; vzhledem k tomu, že v roce 2014 bylo více než 60 % dlouhodobě nezaměstnaných bez práce nejméně po dobu dvou po sobě následujících let;
- B. vzhledem k tomu, že míra dlouhodobé nezaměstnanosti se v jednotlivých členských státech výrazně liší, od 1,5 % v Rakousku po 19,5 % v Řecku; vzhledem k tomu, že členskými státy s nejvyšší mírou dlouhodobé nezaměstnanosti jsou Itálie, Portugalsko, Slovensko, Chorvatsko, Španělsko a Řecko; vzhledem k tomu, že hospodářská obnova musí zrychlit tempo, neboť v současnosti nepostačuje k tomu, aby podstatně snížila vysokou míru strukturální nezaměstnanosti;
- C. vzhledem k tomu, že značný podíl neregistrovaných dlouhodobě nezaměstnaných osob a metodologické nedostatky v oblasti shromažďování údajů vedou k tomu, že oficiální statistiky situaci podceňují;
- D. vzhledem k tomu, že dlouhodobá nezaměstnanost často vede k chudobě, nerovnostem a sociálnímu vyloučení a neúměrně postihuje zranitelné osoby, které jsou na trhu práce ve znevýhodněné pozici;
- E. vzhledem k tomu, že dlouhodobá nezaměstnanost jednotlivce postupně vzdaluje od trhu práce kvůli úbytku dovedností, rozkladu odborných sítí a ztráty pracovního rytmu a může vést ke spirále vyčlenění ze společnosti, domácího napětí a pocitu odcizení; vzhledem k tomu, že každý rok je pětina dlouhodobě nezaměstnaných, kteří se neúspěšně snažili nalézt práci, od tohoto úsilí odrazena a upadá v nečinnost;
- F. vzhledem k tomu, že důsledky dlouhodobé nezaměstnanosti jsou zvláště závažné v domácnostech bez zaměstnaných osob, což často vede k nízkému vzdělání, odtržení od „světa práce“, ke zvýšeným psychickým a zdravotním problémům, sociálnímu vyloučení a v nejhorších případech k chudobě předávané z generace na generaci;
- G. vzhledem k tomu, že období dlouhodobé nezaměstnanosti často mají dlouhodobé negativní důsledky na možnosti zaměstnanosti, kariérní postup, příjmové profily a důchody („trvalé následky“);
- H. vzhledem k tomu, že dlouhodobá nezaměstnanost s sebou nese obrovské společenské náklady, neboť znamená plýtvání dovednostmi a zvýšené sociální výdaje, a zároveň způsobuje nefinanční ztráty související se ztrátou sebevědomí velkého počtu lidí a s nenaplněním jejich osobního potenciálu, jakož i se ztrátou sociální soudržnosti;
- I. vzhledem k tomu, že přetrvávající vysoká úroveň dlouhodobé nezaměstnanosti ohrožuje úsilí o dosažení hlavních cílů strategie Evropa 2020, jimiž je 75% zaměstnanost u osob ve věku 20–64 let a snížení počtu osob trpících nebo ohrožených chudobou a sociálním vyloučením o nejméně 20 milionů;
- J. vzhledem k tomu, že významnou složkou prevence dlouhodobé nezaměstnanosti a její nápravy je zachování dovedností v případě ztráty zaměstnání, jakož i vzdělávání,

odborná příprava a rekvalifikace předjímací budoucí poptávku po kvalifikacích;

- K. vzhledem k tomu, že toto doporučení má podobné rysy jako systém záruk pro mladé lidi; vzhledem k tomu, že bychom se měli poučit z prvních zkušeností s uplatňováním tohoto systému;
1. vítá iniciativu Komise předložit návrh doporučení Rady o začleňování dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce; zdůrazňuje, že dřívější zveřejnění tohoto návrhu a dosažení dohody v Radě by bývalo mohlo částečně zabránit dlouhodobě nezaměstnanosti, jíž jsme nyní svědky; vyjadřuje obavu, že doporučení Rady nemusí být dostatečné k tomu, aby se situace dlouhodobě nezaměstnaných rychle zlepšila, a vybízí členské státy, aby jednaly;
 2. podporuje tři hlavní složky návrhu: i) ambiciózní zvýšení registrace dlouhodobě nezaměstnaných pomocí služby zaměstnanosti s cílem dosáhnout plného pokrytí, ii) posouzení individuálního potenciálu a potřeb i pracovních preferencí dlouhodobě nezaměstnaných, dříve než dosáhnou 18měsíční nezaměstnanosti a iii) nabídnutí individuálně uzpůsobené, vyvážené a srozumitelné „dohody o pracovní integraci“ mezi dlouhodobě nezaměstnaným a příslušnými službami nejpozději v okamžiku dosažení 18měsíční nezaměstnanosti; zdůrazňuje však, že k individuálnímu posouzení by mělo dojít ještě před dosažením 12měsíční nezaměstnanosti s cílem zajistit, že dohoda o pracovní integraci může být uzavřena před dosažením 18měsíční nezaměstnanosti; trvá na tom, že třífázový přístup by neměl ve vhodných případech opomenout zapojit do celého procesu nestátní subjekty, jako jsou nevládní sociální organizace, které pracují s dlouhodobě nezaměstnanými;
 3. zdůrazňuje, že je zapotřebí oslovit všechny dlouhodobě nezaměstnané včetně těch, kteří nejsou registrováni, a nikoli jen ty, kdo jsou nezaměstnaní 18 měsíců nebo déle; považuje za prvořadé, aby byly politiky členských států zaměřené na krátkodobou nezaměstnanost (< 12 měsíců) a na nezaměstnanost mladých lidí (včetně systému záruk pro mladé lidi) v plném souladu s politikami usilujícími o řešení dlouhodobě nezaměstnanosti;
 4. podporuje výzvu k úzké spolupráci a efektivní koordinaci všech stran zapojených do znovuzačleňování dlouhodobě nezaměstnaných (včetně organizací občanské společnosti, je-li to vhodné) a k vytvoření kontaktních míst, kde by měli nezaměstnaní k dispozici jednoho koordinátora pro hledání zaměstnání („jednotné kontaktní místo“), přičemž by snaha o znovuzačlenění nebyla narušena v případě, že by u nezaměstnaného došlo ke změně režimu podpory;
 5. zdůrazňuje, že je při posuzování schopností a potřeb dlouhodobě nezaměstnaných v souvislosti s jejich znovuzačleněním na trh práce zapotřebí individuální přístup, který by měl respektovat jejich stávající práva a zohledňovat jejich širší osobní situaci a veškeré související potřeby; zdůrazňuje, že je třeba zajistit dostatečný a vysoce kvalifikovaný personál, který bude tento individuální přístup dlouhodobě nezaměstnaným, kteří představují nesourodou skupinu, schopen poskytnout;
 6. bere na vědomí doporučení zavést písemnou a srozumitelnou „dohodu o pracovní integraci“, která by uváděla příslušná práva a odpovědnosti jak nezaměstnaného, tak orgánů zastoupených příslušným koordinátorem, a formulovala tak jasná očekávání všech zúčastněných stran, byla k nezaměstnanému spravedlivá, přihlížela k jeho

osobním kvalifikacím a dodržovala jeho práva jakožto pracovníka; naléhavě žádá, aby byla tato dohoda pravidelně aktualizována;

7. považuje za zásadní, aby se veškeré programy zaměřené na znovuzачlenění dlouhodobě nezaměstnaných řídily potřebami trhu práce a byly formulovány v úzké spolupráci se sociálními partnery; vyzývá členské státy, aby motivovaly zaměstnavatele, a to rovněž v duchu sociální odpovědnosti podniků, k aktivnímu nabízení pracovních míst dlouhodobě nezaměstnaným osobám a v případě potřeby ke jmenování instruktorů, kteří by usnadnili hladké znovuzачlenění dlouhodobě nezaměstnaných do pracovního procesu; vyzývá k tomu, aby malým a středním podnikům při zajišťování tohoto poradenství napomáhaly služby zaměstnanosti členských států; připomíná, že dlouhodobě nezaměstnaní potřebují nejen pracovní místa, ale také komplexní poradenství a přípravu na úspěšný návrat na trh práce;
8. vyzývá členské státy, aby propojily – zvláště prostřednictvím Evropského sociálního fondu – unijní financování svých vnitrostátních politik zaměřených na řešení dlouhodobé nezaměstnanosti s odpovídajícím vnitrostátním financováním; zdůrazňuje, že rozpočtová omezení, jimž čelí některé členské státy (zejména státy, v nichž probíhají ekonomické ozdravné programy), nesmějí bránit urychlenému provádění doporučení; vyzývá Komisi, aby přezkoumala možnosti rychlého přístupu k financování EU a aby tam, kde to bude možné, uvolnila dodatečné prostředky, tak jako tomu bylo v případě Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí; zdůrazňuje, že je v řadě členských států zapotřebí vyčlenit dostatečné finanční prostředky na posílení administrativní kapacity služeb zaměstnanosti;
9. zejména vyzývá ke zlepšování finančních a správních kapacit veřejných služeb zaměstnanosti k zajištění toho, aby mohly při provádění tohoto návrhu hrát stěžejní úlohu;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily, jak lze podpořit specifické programy školení na pracovišti, jakož i rozvoj podnikání a investiční plány, které pro dlouhodobě nezaměstnané vytváří udržitelná kvalitní pracovní místa;
11. zdůrazňuje, že pro účinné provádění doporučení je prvořadá úzká spolupráce mezi Komisí a členskými státy a na vnitrostátní úrovni mezi (odvětvovými) sociálními partnery, organizacemi občanské společnosti zastupujícími nezaměstnané, místními a regionálními orgány, veřejnými a soukromými službami zaměstnanosti, poskytovateli sociální a zdravotní péče a místními a regionálními instituty vzdělávání a odborné přípravy, jakož i aktivní zapojení zaměstnavatelů, aby bylo možné lépe porozumět požadavkům a potřebám podniků;
12. připomíná svůj postoj k rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států, který trvá na konkrétních opatřeních zaměřených na ochranu dlouhodobě nezaměstnaných před sociálním vyloučením a na jejich opětovné začlenění na trh práce při řádném dodržení Smluv;
13. vyzývá členské státy, aby při formulování svého vnitrostátního přístupu k řešení dlouhodobé nezaměstnanosti zohledňovaly regionální rozdíly, včetně rozdílů mezi městskými a venkovskými oblastmi;
14. vítá návrh Komise zřídit prostřednictvím evropského semestru a Výboru pro

zaměstnanost mnohostranný dohled nad prováděním doporučení; trvá na tom, že tento dohled musí být důkladný a v případě potřeby na něj musí navázat pokyny v doporučeních pro jednotlivé země určených členskými státy; vyzývá Komisi, aby usnadnila postupy vzájemného učení, které přivádí dohromady členské státy s vysokou mírou dlouhodobé nezaměstnanosti s členskými státy, jež jsou úspěšné při rychlém opětovném začleňování (dlouhodobě) nezaměstnaných na své trhy práce;

15. vyzývá ministry práce a sociálních věcí, aby náměty Parlamentu projednali, dříve než dosáhnou ve věci doporučení dohody;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi a Radě.